

En intergalaktisk asteroideroman om kunstens væsen

af Line Caroline Møller Christensen | mar 8, 2023 | Anmeldelser, Prosa | 0 Kommentarer

Lesabéndio er en satirisk science fiction-roman om kunst, økologi, politik og utroligt meget andet – og så er den skrevet i 1913. Værket er en overset perle, der i den grad stiller spørgsmål, der er hyperrelevante i dag. *Lesabéndio* er skrevet af tyske Paul Scheerbart og netop udgivet første gang på dansk på Forlaget Kosmos.

På planeten Pallas lever pallasianerne. De er gummiagtige væsener med sugefødder og kikkertøjne. De er også kunstnere, arkitekter, gartnere, skabere af enhver slags. De er ikke bare skabere, de er drømmere. De lever på mange måder et utopisk liv på en planet med en violet himmel og grønne stjerner. Livet er en cyklus, hvor man dør, når man er klar til det. Alligevel så spørger karakteren Lesabéndio en dag sig selv: Hvad findes egentlig på den anden side af spindelvævsskyen, der "svæver over asteroiden"?

Lesabéndio er en science fiction-roman fra 1913 om kunstnerisk skaben og ambition, om politik og skaben af samfund og virkelighed, om nysgerrighed, visioner og meget andet.

Værket er skrevet af den tyske alt-muligt-mand Paul Scheerbart og anses for at være hans hovedværk. Forlaget beskriver ham som "digter, romanforfatter, arkitekturteoretiker, pacifistisk-anarkistisk utopist, eksperimentator udi evighedsmaskiner og glasfantasier og en af de særeste skikkelse i den tyske litteratur omkring århundredskiftet." *Dg allerede her ved man, at denne roman er noget særligt.* At det bliver en

bevidsthedsudvidende roman.

Lesabéndio vil bygge et tårn

Det hele begynder med pallasianeren Lesabéndio. Han begynder at undre sig over, hvad der egentlig findes på den anden side af spindelsvævsskyen. Han beslutter sig for, at han vil bygge et kæmpemæssigt tårn for at finde ud af det. Lesabéndio må overtale de andre pallasianerne til at være med. Men det er en stor opgave, og der er mange modsatrettede interesser og kunstneriske ambitioner.

Vi møder kunstnerne Peka, der kun vil arbejde med lige kanter og flader, og Labu, der interesserer sig for krumme linjer. Vi møder gartneren Manesi, den gamle filosof Biba, Nuser, der bygger lystårne, og mange andre finurlige karakterer. Tårnet bliver lynhurtigt omdrejningspunktet for kunstneriske, visionære og politiske forskelligheder og filosofiske diskussioner for de ellers så lykkelige, harmoniske pallasianere. For hvordan samles man som en enhed, når alle har hver deres idé om, hvad der smukt og brugbart – og ikke mindst hvor balancen mellem kunst og funktion skal findes. "I er alle så trætte – men kun fordi I ikke koncentrerer alle jeres tanker om en eneste, helt enkel, men storslået plan", siger Lesabéndio.

At blive opslugt af noget større

Romanen berører en lang række emner om den kunstneriske skabelsesproces. Hvad er kunst og skønhed? Hvad vil det sige at give sig hen til kunstnerisk skaben? Skal man opløses i kunsten? Bliver man ophævet til noget større i både kunst og fællesskab? Hvad er et individ i en større samhörig proces? Og som det gør sig tydeligt, så gælder disse overvejelser selvfølgelig ikke blot den enkeltes forhold til kunst. Det berører individet i forhold til andre og ikke mindst den verden, vi lever i.

"Det, vi plejer at betegne som koncentration, er altid baseret på en tilbedelse af noget større; vi må smyge os ind til det større, vi må give os helt hen til det større, hvis vi vil beroliges i vores inderste. Og det foresvæver mig, at vi altid til sidst ophæves i dette større. Jeg tror, at denne tiltrækning mod det større gennemstrømmer alle vores planeter. Kun sådan kan vi give mening til deres stadige kredsen om vores store Sol", siger Lesabéndio.

Før Lesabéndio bliver nysgerrig og kommer på ideen om det store tårn, der skal elevare alles tilværelse, lever pallasianerne tilsyneladende i et harmonisk fællesskab med hinanden og deres planet. Alle gør deres egen ting, som de plejer, og finder stor mening i det. Romanen tager altså også fat i nogle hyperaktuelle spørgsmål: fællesskab, samfund og politik. For hvad vil det egentlig sige at skabe det harmoniske samfund? Det fuldendte arkitektoniske kunstværk? Den perfekte tilværelse? Som du kan fornemme, skal du gøre dig klar til en omgang filosofisk refleksion svøbt ind i fablende, intergalaktisk, og ikke mindst utroligt velskrevet 1913-satire.

Paul Scheerbart: Lesabéndio

Forlaget Kosmos

Søren Møllerhøj Porsmose

264 sider

2022

Facebook

Twitter

Mail

Kategorier

Anmeldelser (10)

Artikler (38)

Biografi (6)

Faglitteratur (7)

Fotobog (2)

Grafisk novelle (7)

Ikke kategoriseret (1)

Interview (11)

Litterær begivenhed (1)

Lyrik (115)

Mixed media (40)

Modsporsliv (1)

Novellesamling (6)

Prosa (205)

Tidsskrift (1)

Seneste indlæg

En intergalaktisk asteroideroman om kunstens væsen

Stubbekøbing på Færøerne

Lidt efter lidt vil øjnene vænne sig til mørket